

08919

Unicat

REUNIUNEA FEM. ROM. DIN BRAȘOV.

RAPORTUL GENERAL

AL

COMITETULUI REUNIUNII
FEM. ROM. DIN BRAȘOV

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PE ANUL ADMINISTRATIV 1913—1914.
AL 63-LEA AN DELA INTEMEIERE.

BRAȘOV, 1914.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU : BRANISCE & COMP.

745507

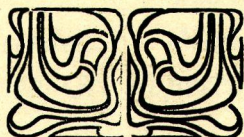
REUNIUNEA FEM. ROM. DIN BRAȘOV.

RAPORTUL GENERAL

AL

GOMITETULUI REUNIUNII
FEM. ROM. DIN BRAȘOV

PE ANUL ADMINISTRATIV 1913—1914.
AL 63-LEA AN DELA INTEMEIERE.

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201801740

BRAȘOV, 1914.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU : BRANISCE & COMP.

Presidente de onoare :

Agnes Dușoiu.

Elena Săbădeanu.

COMITETUL :

ales de Adunarea generală 1912 pe un răstimp de 3 ani

Presidentă : *MARIA B. BAIULESCU.*

Vice-presidentă: *Virginia Vlaicu.*

Casieră: *Sidonia Petrovici.*

Secretar: *Ioan Lengeru.*

M e m b r e :

Elena A. Popovici.

Maria D. Lupan.

Balașa Blebea.

Elena Sfetea.

Elvira Navrea.

Maria Maximilian.

Eugenia Dr. Vecerdea.

Maria Median.

Maria Gr. Popescu.

Raport

cătră Adunarea generală a Reuniunii femeilor române, ținută în anul 1914.

Onorată adunare generală!

Raportul îndatinat despre agendele, de cari s'a ocupat Comitetul DVoastră în decursul anului, avem onoare a vi-l presenta cu deosebită plăcere, cu atât mai mult, că în decursul anului, despre care Vă raportăm, — anul 1913/14 — s'au petrecut astfel de agende, cari reprezintă nu numai progresul dorit spre atingerea scopului indicat de statute adecă creșterea copiilor orfane și sărace ale neamului nostru, ci prin modul înaintării spre ținta indicată produce un rezultat epocal în viața culturii neamului nostru românesc din patrie.

Iată deci agendele principale de cari s'au ocupat comitetul în decursul anului 1913 14.

I. Înainte de toate Vă comunicăm, că comitetul a ținut în decursul anului 8 ședințe, în cari a consultat și rezolvit agendele, ce le înșirăm aci.

II. În prima linie comitetul nostru a stăruit, ca Internatul-Orfelinat, ce-l susținem, să progreseze din ce în ce mai mult. De aceea din vreme s'au publicat în jurnalele românești din patrie condițiunile de primire ale școalei noastre. Rezultatul acestor publicațiuni a fost, că în decursul anului 1913/14 am avut în Internat în total 51 de eleve, dintre cari 8 orfeline, 5 bursiere și o elevă externă — susținută gratuit.

III. Pentru conducerea vieții economice casnice și a instrucțiunii industriale în praxă și în teorie, s'au folosit — până la finea anului școlar — puterile didactice angajate de mai înainte.

Anul școlar s'a încheiat cu un examen public, ținut în pavilionul din grădina Internatului la 24 Iunie a. c. sub presiul d-lui protopop Dr. Vasile Saftu fiind de față un număr însemnat al părinților elevelor și alt public românesc din Brașov.

D-l protopop Dr. V. Saftu cu aceasta ocaziune și-a exprimat bucuria văzând, că publicul se interesează așa de mult de bunăstarea acestui institut; îl îndeamnă a cultiva și pe viitor interesul pentru tot ce e românesc.

Interesantă e vorbirea de încheiere a presidentei, care dorește ca elevele și pe viitor să stea în apropiată legătură cu școala noastră și mai cu seamă cu presidenta, sfătuindu-le a fi la rândul lor propovăduitoarele cunoștințelor primite, între țărancele române din centrele în care se înțorc. (Anuarul școliar anexat cuprinde aceasta vorbire).

IV. Acestor esamene li-a premers o frumoasă expozițiune de țesături și lucruri de mână, rufărie ș. a. pe care publicul nostru a vizitat'o, admirând cu mult interes motivele noastre naționale aplicate în toate direcțiunile. Esposiția a fost aranjată în școalele primare de fete timp de o săptămână. Din miclele taxe de intrare s'a sporit și în forma aceasta venitul Internatului, de câțiva ani de zile

Tot asemenea ne dau venite anuale atelierile de lucru de mână și atelierul de țesătorie, în care se primesc și comande din afară. La aceste comande lucrează cu deosebire orfelinele și bursierele. Una din cele mai frumoase lucrări esecutate în atelierul de țesătorie în acest an școlar a fost un rând de odăjdii preotești comandate de d-na Vilma G. Popp pentru biserica Sftei Adormiri din Cetate. Acest ornat bisericesc lucrat în motive românești a fost de o rară și originală frumsețe și a atras atențiunea întregului nostru public spre lauda maestrei noastre de țesătorie d-șoara Leontina Popescu.

V. In sensul regulamentului nostru școlar, comitetul angajază în fiecare an cu trei luni înainte de încheiere puterile didactice ale acestei școale. In anul 1913—14, devenind vacant locul de directoară a Internatului-Orfe-

linat prin demisiunea d-șoarei Marioara Rusu, comitetul a hotărît să deschidă concurs, atât pentru acest post cât și pentru postul de maestră de croitorie. Dintre mai multe concurente, care s'au prezentat, comitetul a ales cu unanimitate pe d-șoara Ana Broșteanu de directoare și totdată maestră de croitorie cu diplomă din Viena și pe d-șoara Emilia Broșteanu ca conducătoare și instruitoare de menaj. Ambele d-șoare au fost aplicate în decurs de șaisprezece ani în Internatul de fete al Asociațiunii din Sibiiu, de unde au prezentat atestate foarte frumoase.

Afară de aceste două puteri de nou angajate ne-au rămas vechile puteri probate și adecă d-na Maria G. Popescu, prof. din studiile teoretice, d-șoara Leontina Popescu, maestră de țesătorie, d-șoara Maria Popescu, maestră de lucru de mână. D-l prot. Dr. Vasile Saftu ca duhovnic și d-l N. Stoicovici instructor de cântări.

VI. În privința creșterii orfelinelor comitetul continuă a aplica orfelinele în familii românești ca conducătoare de menaj sau ca îngrijitoare de copii. Acest mod garantează nu numai existența materială dar și cea morală a acestor fetițe orfane și sărace. Modul acesta de aplicare a orfelinelor l-a aprobat și Congresul Uniunii ținut în acest an la Sibiiu.

VII. Comitetul știind din praxă cât de multă și bună instrucțiune primesc elevele prin excursiuni, a permis școalei noastre, să facă sub conducerea profesoarelor lor o excursiune la Sinaia, — interesanta reședință a părechii regale române, precum și în împrejurimile Sinaii. Din aceste excursiuni elevele au adus cu sine cele mai interesante și instructive impresiuni, — după cum se vede și din cronica acestui raport în anuarul școlar.

VIII. Ca în toți anii, comitetul d-voastră și-a dat silință și în acest an să îmbrace de sărbătorile Crăciunului, cât se poate mai multe fetițe sărace dela școalele noastre primare; spre scopul acesta a făcut o colectă, în bani gata.

Din această colectă a intrat 381 cor. iar Reuniunea noastră a contribuit cu 150 cor., astfel a intrat în total

531 cor. din cari s'au îmbrăcat 40 de eleve din școalele primare române, precum și 6 bursiere ale Reuniunii, iar 10 cor. s'au dat la pomul de Crăciun aranjat în Internat și 14.90 fileri s'au împărțit la săraci în bani gata.

Observăm, că din acești bani nu s'ar fi putut îmbrăca un număr așa de mare de eleve, dacă nu contribuia cu diferite stofe de haine în natura — un număr însemnat de comersanți din Brașov, cărora li s'a și exprimat în public mulțămita Reuniunii din partea prezidentei.

IX. Aci trebuie să menționăm, că precum a îngrijit comitetul de bunăstarea Reuniunii și a Internatului-Orfelinat, tocmai așa de bine s'a interesat și publicul din afară de progresarea Reuniunii prin aceea, că într'un mod extraordinar și cu zel s'a înscris de-odată mai multe membre, așa că numărul membrilor Reuniunii s'a sporit mai mult decât cu 20 de membre.

X. Nu e fără interes a comunica On. adunări generale și aceia că Comitetul Reuniunii s'a ocupat în decursul acestui an cu unele chestii uumai în trecut. Așa de exemplu s'a ivit necesitatea de a îngriji de copiii săraci, ai căror părinți pleacă dimineța la muncă și-și lasă copilașii acasă singuri singurei în grija Domnului. Comitetul ar dori să fie ocrotiți și provăzuți cu ceva mâncare, astfel pentru regularea definitivă a acestei chestii din viitor, am supus cauza unui studiu mai aprofundat, și vom mai avea cu toții ocaziune a contribui la deslegarea acestei chestii.

Asemenea ne ținem de datorință să menționăm vizita, cu care ne-a onorat Internatul nostru doamna Lindemann, vicepresidenta Ligei internaționale pentru câștigarea drepturilor femeii din Berlin, însoțită de prezidenta reuniunii femeilor germane din loc. Numita doamnă nu numai că și-a exprimat mulțămirea cu aranjamentul Internatului nostru în genere, dar s'a pronunțat cu multă laudă asupra obiectelor lucrate în atelierul Internatului pe baza de motive românești zicând, că unele ar fi vrednice de a fi păstrate într'un muzeu.

XI. Am înșirat până aci agendele, cari au ocupat comitetul în sfera activității sale ca Reuniune și școală; acum trebuie însă să menționăm și cea mai însemnată lucrare a Reuniunii sau mai bine zis a prezidenței acestei Reuniuni, înțelegem: Congresul „Uniunii“ tuturor Reuniunilor femeilor române din patria noastră, ținut în serbătorile Rusaliilor din acest an în Sibiiu; nu că doară chestia ar fi de tot nouă, din contră e muncă continuată, ajunsă însă la perfecțiune; congresul din acest an al „Uniunii“ e prima adunare legală a acestei corporațiuni. Reuniunea femeilor române din Brașov abia acum poate zice, că ea a fost inițiatoarea întemeierii „Uniunii“ și că și-a ajuns scopul pe care îl urmărea de 63 ani, adecă de a sprijini creșterea copilelor orfane și mai cu tărie ca până acuma, pentrucă a creat o instituțiune, care este a tuturor Reuniunilor de femei din patrie. Marele Orfelinat, creațiunea viitoare a „Uniunii“ va îngriji în viitor de orfanii întregului nostru popor din Ungaria.

La congresul acesta ținut în Sibiiu, Reuniunea noastră a fost reprezentată cu drept de vot afară de doamnele Elena Sabadeanu și de Virginia Vlaicu ca membre ale comitetului Uniunii încă prin exmisele Reuniunii noastre doamna prezidentă Maria B. Baiulescu totodată și presidenta Uniunii și doamna Maria Gr. Popescu.

Reuniunea noastră a intrat în Uniune ca membră fondatoare cu taxa de 400 cor. plătilbilă în 4 rate anuale. Iată raportul prezentat comitetului de delegata doamnă Maria Gr. Popescu despre decurgerea congresului „Uniunii“ ținut în Sibiiu în sărbătorile Rusaliilor din acest an.

Onorat Comitet!

„Ca delegată la congresul „Uniunii“ femeilor române din Ungaria am plăcerea a raporta următoarele:

Nimbul congresului Uniunii l'a ridicat mult Excelența Sa Metropolitul Ioan Mețianu prin importanța ce a dat-o congresului, pontificând la serviciul divin, ținând și o cuvântare de încurajare la adresa acelor femei,

cari se înrolează la o muncă atât de serioasă și grea pentru înaintarea neamului său.

Mare însuflețire pentru cauză s'a simțit în sufletele și inimile celor de față la prima ședință a congresului în urma magistralului discurs de deschidere, ținut de doamna Maria B. Baiulescu, care salutând în special Reuniunea femeilor române din Sibiiu, ca gazdă ospitală și în deosebi pe presidenta acesteia doamna Maria Cosma și pe domnul Andrei Bârseanu, declară ședința congresului de deschisă. La discursul doamnei presidente răspunde în termeni demni și calzi de prietenie doamna M. Cosma și domnul Andrei Bârseanu, dând îndemnuri și îndrumări înțelepte; mai vorbește domnul preot Togan și d-șoara N. Pruncu.

Se constată numărul delegatelor diferitelor Reuniuni prezente la congres, de data aceasta bine reprezentate, dovedindu-se astfel interes față de „Uniune“ și de lucrările ei.

După alegerea diferitelor comisiuni censurătoare ședința primă se încheie.

În ședința a doua se cetesc conferențele: d-l N. Bălan: „Despre creșterea religioasă a copiilor“ și domnișoara V. Greavu: „Educația sistematică în gospodăria și industria casnică“. Amândouă conferințele lucrate cu multă pricepere și interes. — Se primesc în întregime rapoartele și cu aclamație propunerile comitetului Uniunii. Se mai fac unele propuneri din partea doamnelor M. Cosma și E. Tordășianu, cari se primesc cu însuflețire. La oarele 1¹/₂ p. m. se încheie ședința a doua.

Brașov, în 5 Iulie v. 1914.

Maria Popescu m. p.

Comitetul ia cu interes raportul spre știre mulțămind doamnei delegate M. Popescu și decide a se așeza actul la arhiva Reuniunii.

XII. De valoare socială deosebită este și lucrarea societății noastre pentru ajutorarea celor duși la războiu și adecă:

În vara anului acesta s'au săvârșit evenimente însemnate prin izbucnirea războiului în aproape toate statele Europei, de cari — durere! — n'a scăpat nici statul nostru.

Având în asemenea timpuri și femeia partea sa de muncă, mai cu seamă de a contribui la alinarea durerilor și a sărăciei: presidenta Uniunii a provocat reuniunile surori printr'un „Apel“, să dea ajutorul lor prin conlucrare energică și cu deosebire prin colectare de bani.

Reuniunea noastră a urmat acestui apel prin următoarea activitate inițiată din presidiu :

La convocarea comitetului suprem a contelui Sigmund Mikes s'au întrunit Reuniunile tuturor naționalităților din Brașov și au decis a aduna bani pentru ajutorarea familiilor celor mobilizați, locuitori ai Brașovului.

Întreaga lucrare a fost condusă de primarul orașului Dr. Carol E. Schnell.

Întreg teritoriul orașului nostru a fost împărțit în secții, iar în fiecare secție au umblat câte 3 dame — una din fiecare naționalitate — din casă 'n casă spre a aduna bani și totdeauna datele necesare despre familiile de ajutorat.

La această colectare au luat parte peste 40 de dame și domnișoare române, răspunzând cu multă bunăvoință la învitarea prezentei noastre.

Lucrarea din Scheiu a fost încredințată — încât privește conducerea — prezentei noastre și a fost deosebit de grea adunarea banilor precum și conscrierea numeroaselor familii năcăjite.

Suma banilor încasați în suburbiul Scheiu a fost 1391 cor. 45 fil. — iară suma încassată din întregul oraș a fost aproape 24.000 de cor.

Numărul familiilor de ajutorare au fost numai în Scheiu 256.

Colecta aceasta a fost destinată de primăria noastră pentru crearea de 2 bucătării populare, unde săracii să primească odată pe zi o mâncare caldă și pâne.

O bucătărie s'a deschis în cetate pe „Valea Lată“. La această bucătărie sunt angajate și lucrează și urmă-

toarele dame române: Maria B. Baiulescu, Elena Săbădeanu, Maria Burduloiu și Maria N. Dușoiu, cari de mai mulți ani au conlucrat la această bucătărie poporală.

La a doua bucătărie de nou creată în Brașovul-vechiu, au fost învitate dintre române următoarele d-ne: Eugenia Dr. Vecerdea, Leontina Dr. Bunea, Dora Dr. Venter și Eugenia Dr. Brediceanu.

Din aceste 2 bucătării se hrănesc vre-o 200 de familii sărace, dintre care 40% sunt Români.

Deoarece mizeria a fost foarte mare și în modul sistemizat la început era absolut imposibil a satisface toate necesitățile noastre: presidenta noastră — fără să fi atins venitele Reuniunii noastre, a cercat să ajutoreze femeile sărace din propria putere, parte în bani, parte în blocuri, cu cari putea să-și cumpere făină de mămăligă. La această binefacere a fost ajutorată de d-l Tache Andreianu și de domnișoara Maria Andreianu, cari începând din luna August au contribuit pe fiecare lună câte 20 coroane.

Presidenta Reuniunii noastre a mai luat inițiativa de a aduna rufărie și alte obiecte pentru răniții ce se întorc din războiu la Brașov.

La apelul făcut au urmat frumoase contribuiri nu numai din Brașov ci și dela femeile harnicilor preoți și învățători din Țara Bârsei și din apropiere; trebuie anume să menționăm bogatele daruri în rufărie și pânză, ce ni s'au trimis din comunele: Codlea, Măeruș, Vulcani, Ghimbav, Cristian și din Silea maghiară.

Toată pânza primită s'a prelucrat în Internatul nostru și s'a transportat apoi la diversele spitale și anume: cămăși 300, pantaloni 214 păr., ciorapi 64 p., brâuri 28, obiele 97 p., batiste 91, ștergare 300, ciarșafe 62, perini cu fețe cu tot 24, manșete de lână 9 p., pantofi 2 p., cisme 1 p., peptar 1, saltea de pae 1, cuvertă de pat 1, jambiere 1 p., genunchiere 1 p., bonete tricotate 2, în total peste 1200 de bucăți. Afară de acestea s'au mai împărțit mii de țigarete, ciocolată, prăjituri, miere, compot, cacao etc. etc.

Reuniunea noastră însași încă a dăruit 25 de că-

măși și 25 părechi de pantaloni lucrate în Internatul nostru.

Toate contribuiriile în obiecte și în bani au fost publicate în „Gazeta Transilvaniei“.

Totodată au cercetat presidenta împreună cu d-na presidentă de onoare Elena Săbădeanu, cu vicepresidenta Virginia Vlaicu și cu doamnele noastre din comitet Eugenia Dr. Vecerdea și Maria Popescu — pe răniții din diferitele spitale din Brașov împărțindu-le la multe sute din răniți: țigarete, prăjituri, ciocolată, cărți de cetit românești, alinând dureri și mângăindu-i.

XIII. Necazurile. ce le-a răspândit și le răspândește războiul din acest an, sunt așa de mari, că și Internatul nostru le simte.

Partea cea mai mare a elevelor înscrise în decursul vacanțelor pentru anul școlar 1914/15 s'au retras și nu s'au prezentat la școală, așa că acum la începutul anului școlar 1914/15 sunt prezente în Internat eleve cu plată numai 9 — după cum se vede din lista elevelor — anexată la anuarul școlar.

Comitetul în vederea acestor relațiuni a redus și numărul bursierelor, absolvând parte din ele și rămânând numai cu o bursieră gratuită, preferind a primi 2 bursiere externe, cari nu fac Internatului nici un fel de cheltuială.

Din aceste motive s'au refuzat toate cererile pentru locuri gratuite întrate la comitet în anul curent. Comitetul a hotărît totdeodată să concentreze toate atelierile într'o parte a edificiului folosit de Internat, spre a putea face economii; tot din aceste motive s'a redus numărul servitoarelor și s'a hotărît crearea de isvoare nouă de câștig precum d. e. deschiderea unui curs de croitorie pentru eleve externe, un curs de dantelărie cu ciocănele (Klöppelspitze).

Aceste cursuri domnișoara directoare Ana Broșteanu le-a primit asupră-și cu cea mai mare bunăvoință.

Cu ajutorul Reuniunii vom lupta însă, ca să trecem și peste acest an extraordinar al existenței Internatului-Orfelinat, sperând că timpurile se vor schimba și se-

mestrul al II-lea ne va aduce eleve mai multe, iar anul viitor va fi un an bun, care ne va restitui și rebonifica toate greutatețile anului de față.

În vederea aceasta Comitetul și hotărăște că bugetul Internatului-Orfelinat, să se facă numai pe jumătate de an și On. adunare generală să admită din sporul frumos al averii Reuniunii noastre de 3125 cor. la finea anului 1914 după depunerea de $\frac{1}{4}$ din venit la capital — suma de 1765 cor. pentru susținerea Internatului-Orfelinat în acest an precar.

Toate aceste amănunte, care reprezintă întreaga administrație cu sporul averii noastre și cu toată chiverniseala economică a averii Reuniunii și a Internatului nostru — le veți putea constata din următorul Raport al Cassei, din care să vede că D-na Sidonia Petrovici, cassiera Reuniunii, a lucrat și în acest an cu esactitate și cu neobosită stăruință pentru a putea obține aceste frumoase rezultate.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iuon Lengeru,
secretar.

I.

Raportul casei.

Onorată adunare generală!

Cu sfârșitul anului de gestiune 1913/14 averea Reuniunii Femeilor Române din Brașov se prezintă — conform bilanțului și condicelor încheiate și revizuite de comisiunile alese de comitet și de adunarea generală — precum urmează :

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I.

Averea Reuniunii.

1. In bani per cassa	Cor.	4762·15
2. Una obligațiune privată cu 6 ⁰ / ₀	»	200·—
3. 12 scrisuri fonciare «Albina» cu 5 ⁰ / ₀	»	21500·—
4. 40 scrisuri fonciare urbane de București cu 5 ⁰ / ₀	»	37612·40
5. Realități : casa din Strada Catarinei Nr. 2 (Șirul Spitalului Nr. 10)	»	61700·—
6. Cassa de fier cu 5% amort.	»	99·54
		<hr/> <hr/>
	Coroane	125874·09

In comparație cu anul trecut averea Reuniunii a crescut cu 3123 cor. și 45 fileri.

II.

Averea Internatului-Orfelinat.

1. In bani conform cassa	Cor.	808·94
2. In mobilier și vase	»	7361·24
3. Un bon fonc. urban de București Nr. 181662 donat de d-na El. A. Popovici de 1000 lei	Cor.	931—
4. Un bon fonc. urb. de București Nr. 151788 donat de d-II. Săbă- deanu de 100 lei	»	93·10
5. Biblioteca și fondul ei	»	1050—
6. Fondul I. Baiulescu depus cu lib. Nr. 24863	»	375·17
7. Fondul unui binefăcător anonim în li- belul 25027	»	300—
8. Fondul Const. și Victoria Iuga de Bacia în libelul 24862	»	300—
9. Fondul Ioan și Elena Bogdan în libelul 26258	»	300—
	Coroane	11519·45

Brașov, în 29 Septemvrie v. 1914.

Sidonia Petrovici,
casieră.

1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050

1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050

III. Venitele și spe-

I N T R A T E	Cor.	b.
Saldul casei din 1912/13	1323	47
Chiria casei:		
K. Rosenthal: . . . 860— (pe 1 an)		
Mar. Nastasi: . . . 289 92 („ 1 an)		
Z. Școlar: . . . . 157 20 („ 1 an)		
Gergely Lajos: . . . 327 50 (I/X.—VI.)		
Internatul: . . . . 3090— („ 1 an)		
„ pentru apă: 200— („ 1 an)	4924	62
Debitorul V. Nistor a plătit (50+14 25) . . .	64	25
Interesele bonurilor	2867	34
Taxele membrilor ordin.	278	—
„ „ fondatoare	50	—
Interese capitalizate	82	05
Valoarea bonurilor sortate	2094	—
	11683	73

sele Reuniunii Femeilor Române 1913/14.

EȘITE	Cor.	b.
Secretarului onorar	200	—
Dare	558	41
Echivalent	197	84
Taxe la diferite reuniuni	112	—
Servitorului (80+10)	90	—
Tipărituri, corespondență	208	—
Urloerului	87	56
Reparaturi	272	49
Taxa depozitului bonurilor	46	50
Mesei studenților	200	—
Internatului-Orfelinat subvenție	3000	—
Comoditate	22	40
Asigurarea caselor	38	38
S'au cumpărat 2 bonuri à 1000 lei.	1638	—
Copiilor săraci haine de Crăciun	150	—
Diverse	100	—
Sald	4762	15
		11683
		73

IV. Venitele și spesele Inter-

Î N T R A T E	Cor.	b.
Saldul cassei din 1912/13	2203	83
Taxe dela eleve	15636	—
Donațiuni la fondul Bogdan	100	—
Alte donațiuni :		
„Albina“: 400—		
„Missail“: 28350		
Diverse: 19875	882	25
Interese capitalizate	229	62
Interesele bonurilor	48	79
Prisos dela menaj	165	28
Subvențiuni dela Reuniune	3000	—
Venitul brut al războiului	230	80
Atelierul de lucru de mână	138	50
Venitul seratelor de ceai	268	62
Venitul expoziției	35	66
Iarba din grădină s'a vândut cu	13	—
Diverse	91	—
	23043	35

natului-Orfelinat 1913/14.

E Ș I T E	Cor.	b.
Lefuri :		
Directoarei M. Russu	799.92	
Invățătoarei M. Popescu	600.—	
" Ana Percea	480.—	
Maiestrei L. Popescu	579.96	
" M. Popescu iun.	480.—	
Instructorului de cântări N. Stoicovici	120.—	
	2979	88
Medicului onorar	330	—
Servitoarelor	338	—
Mobilier, vase	398	42
Legume conserve	666	44
Menajul	9259	65
Lemne	1951	—
Reparaturi	103	29
Spălatul și călcatul	340	96
Baie	229	30
Pentru orfeline s'a spesat	851	20
Săpun și petrol	553	13
Tipărituri, corespondență	69	16
Urloerului	54	72
Premii de examen	106	31
Material pentru războiu	32	82
Chirie	3090	—
S'a depus ca avere la fondul Bogdan	100	—
Săpatul grădinei	79	28
Apa consumată	200	—
Curățirea internatului	205	85
Uniunii Femeilor Române (din Serat. de ceaiu)	100	—
Diverse	195	—
Sald	808	94
	23043	35

V. Budgetul Reuniunii Femeilor Române pro 1914/15.

V E N I T E	Cor.	b.	S P E S E	Cor.	b.
Interese dela o obligațiune	12	—	Darea	700	—
Interesele bonurilor	2800	—	Echivalent	197	84
Chirie	4800	—	Secretarului onorar	200	—
Taxele membrilor	150	—	Taxe la Reuniuni	112	—
			T.păritu-i	208	—
			Urloer, comoditate	87	—
			Servitorului simbric	80	—
			Asigurarea caselor	39	68
			Taxa pentru depozitul bonurilor	46	50
			Diverse neprevăzute	200	—
			Reparaturi	400	—
			Subvențiuni:	2271	03
			Internatului-Orfelinat	3000	—
			„Mesei studenților“	200	—
			Pentru îmbrăcarea fetițelor sărace	150	—
			Subtrăgând din venitul de Cor. 7762	3350	—
			spesele de administrație	2271	03
			rămâne venit curat	5490	97
			din care sumă se adaugă la capital		
			1/4 parte — conform statutelor	1372	74
			Rămâne deci prisos bugetar de	768	23
				7762	—
	7762	—		7762	—

VI. Budgetul Internatului-Orfelinat pe anul 1914/15. (pentru semestrul I.)

V E N I T E	Cor.	b.	S P E S E	Cor.	b.
Taxe dela 10 eleve pe $\frac{1}{2}$ an	2250	—	Lefuri : Directoarei A. Broștean pe $\frac{1}{2}$ an	400	—
Ajutor (Missail)	270	—	Invățătoarei M. Gr. Popescu	300	—
Venitul războiului	100	—	Invățătoarei L. Popescu	290	—
Venitul atelierului de lucru de mână	100	—	Invățătoarei M. Popescu	240	—
Subvenție dela Reuniune pe $\frac{1}{3}$ an.	1500	—	Invățătoarei Em. Broștean	240	—
Dela Reuniune ajutor extraorinar	1765	—	Invățătorului N. Stoicovici	60	—
Din saldul anului precedent	800	—	Onorar medicului	50	—
Ajutor dela Albina	400	—	Servitoarei	10	—
			Chiria	1545	—
			Menaj la 22 pers. pe 5 luni à 20 cor.	2200	—
			Spese cu orfelinele pe $\frac{1}{2}$ an	200	—
			Apă, urloer, comoditate	100	—
			Conserve, legume	150	—
			Spălat și călcat	100	—
			Săpun și petrol	150	—
			Baie	50	—
			Reparaturi	50	—
			Material pentru războiu	50	—
			Lemne	600	—
			Tipărituri, ...	20	—
			Diverse	270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—
				270	—
				1530	—
				50	—
				10	—
				1545	—
				2200	—
				200	—
				100	—
				150	—
				100	—
				150	—
				50	—
				50	—
				50	—
				600	—
				20	—

II.

Propunerile comitetului.

În baza acestui raport despre activitatea comitetului și despre rațiunile prezentate; Comitetul are onoarea a face următoarele propuneri:

1. On. adunare să binevoiască a lua rapoartele la cunoștință.

2. A se vota mulțămită protocolară:

a) Institutului de credit „Albina“ din Sibiu pentru ajutorul de 400 cor. pe sama Internatului-Orfelinat:

b) Stim. membrii ai familiei Bogdan pentru sporirea fondului creat în memoria decedaților lor părinți Ioan și Elena Bogdan cu suma de 100 cor.

3. Domnului Dr. Vasile Saftu, pentru predarea gratuită a religiei și pentru serviciile de duhovnic în Internatul-Orfelinat.

4. După pertractarea rapoartelor despre socotelile Reuniunii și ale Internatului-Orfelinat și a raportului despre revizuirea acestor socoteli a da absolutoriu comitetului în genere și în special doamnei presidente Maria B. Baiulescu și doamnei casiere Sidonia Petrovici.

5. A aprobă proiectele de budget pe 1914—15 atât pentru Reuniune, cât și pentru Internatul-Orfelinat încuviințând și cererea comitetului pentru Internatul-Orfelinat.

Maria B. Baiulescu,
presidentă.

Ioan Lengeru,
secretar.

Contribuiri binevoitoare făcute cu diferite ocaziuni pentru Internatul-Orfelinat în decursul anului 1913—14.

D-l Barbu Hristescu	54 cor.
D-na Alexandrina Bibicescu (10 Lei)	
D-na Emilia Stroe Popescu (5 „)	
D-na Sarmisa Alimănășteanu (5 „)	
D-na Colonel Ciovică . . (5 „)	total 23 cor. 75 b.
D-l Ioan Săbădeanu	20 cor.
D-na Maria St. Hepites	20 cor.
D-na Victoria Erdely	20 cor.
D-l Nicolae Garoiu	20 cor.
D-na Iordani Blebea	10 cor.
D-na Maria Platoș	10 cor.
D-l Dr. E. Dan	10 cor.
D-na Dora Pop	6 cor.
D-l Protop. Moise Brumboiu	5 cor.

Lista doamnelor membre pe anul 1913—14.

In ordin alfabetic.

Membră fundatoare și bine- făcătoare:

1. Popovici A. Elena.

Membre fundatoare:

2. Blebea Bălașa.
3. Burduloiu Maria.
4. Brânzea I. Maria.
5. Dr. Meșian I. El. (Zernești).
6. Marica Ana.
7. Nica T. Ana.
8. Pascu Reveica.
9. Popovici C. Constanța.
10. Popovici P. Luiza.
11. Sabadeanu Elena.
12. Dr. Vaida-Voevod Elena.
13. Zehan Maria (Diciosânm).
14. Moroianu G. Zina.

Membre ordinare:

15. Andreian Maria.
16. Ardelean V. Elena.
17. Aldulea G. I. Maria Dârste.
18. Ancân Elena.
19. Aron Emilia.
20. Avrigean Efrosina.
21. Baboie Maria.
22. Bădișoiu Paraschiva.
23. Bădișoiu N. Maria.
24. Baiulescu B. Elena.
25. Baiulescu B. Maria.
26. Dr. Baiulescu G. Maria.
27. Balea Paraschiva.
28. Băncilă Maria.

29. Bârseanu A. Catinca.
30. Bârseanu Reveica.
31. Bârsan N. Ana Dârste.
32. Barbu G. Paraschiva Dârste
33. Barbu Elena.
34. Bărbier V. Maria.
35. Belindescu Elena.
36. Benția P. Miși.
37. Dr. Blaga I. Elena.
38. Blaga T. L. Malvina.
39. Blebea Iordani.
40. Bologa Elena.
41. Bogdan N. Tincuța.
42. Broșu Maria Dârste.
43. Boeriu Maria.
44. Dr. Brediceanu Eugenia.
45. Brenciu Paraschiva.
46. Brenciu Elena.
47. Broștean Ana.
48. Dr. Bunea Leontina.
49. Butnariu Maria.
50. Branisce Maria.
51. Căpățină Elena.
52. Chintoianu Aurora.
53. Chicomban Reveica.
54. Cioflec Paraschiva.
55. Ciortea Maria.
56. Cioran Maria.
57. Ciurcu I. Maria.
58. Cimpoacă G. M. Dârste.
59. Cârstea Maria.
60. Coleșa Floare.
61. Coliban Maria.
62. Cristan Maria.
63. Damian Zoe.

64. Davidescu Paraschiya.
65. Dima G. Maria.
66. Dima N. Elena.
67. Duşoiu Agnes.
68. Duşoiu N. Maria.
69. Enghiurliu Sofia.
70. Eremie Paraschiya.
71. Frunză Viţa.
72. Furnică Eleftera.
73. Furnică D. Maria,
74. Furnică Maria.
75. Dr. Garoiu Florica.
76. Grama Maria.
77. Grecu Maria.
78. Dr. Ienei Eufrosina.
79. Ilasievici Polexenia.
80. Jiurgea Eufrosina.
81. Dr. Lacea C. Angela.
82. Laslo Susuna.
83. Dr. Laţicu Cornelia.
84. Lepşa Maria Dârste.
85. Loga Maria văd.
86. Literat Teodora.
87. Lupan D. Maria.
88. Lupan Lucreţia.
89. Lupan Paraschiya.
90. Lupan Miţi.
91. Marcea D. Elena jun.
92. Martin D. Maria Dârste.
93. Maxim Maria.
94. Maximilian Maria.
95. Maximilian Elena.
96. Mereţiu Victoria.
97. Median Maria.
98. Micu V. Elena.
99. Mihălţan Zoe.
100. Milea Maria.
101. Dr. Moga C. Maria.
102. Dr. Moşoiu Aurelia.
103. Moldvan Elena.
104. Muntean Marioara.
105. Muntean P. Aurelia.
106. Mureşianu A. Elena.
107. Nastasi Maria.
108. Navrea G. Elvira.
109. Navrea Maria.
110. Oancea Reveica.
111. Oltean St. Maria Dârste.
112. Oltean Maria.
113. Oltean V. Maria.
114. Oniţiu Victoria.
115. Orghidan C. Paraschiya.
116. Pavel Elena.
117. Pernea Th. Paraschiya.
118. Paraschiv Maria.
119. Poparad Ana.
120. Popa Maria.
121. Petrovici Sidonia.
122. Platoş Maria.
123. Popp G. Vilma.
124. Percea Ana.
125. Popescu Gr. Maria,
126. Popescu Elisabeta.
127. Popescu Leontina.
128. Popescu Maria.
129. Popea Maria.
130. Pricu Elena.
131. Puşcariu I. Catinca.
132. Puiu G. Maria.
133. Puiu Otilia.
134. Precup Maria.
135. Safrano Elena.
136. Suru Maria.
137. Sanciali de Emilia.
138. Savu G. Maria.
139. Savu I. Maria.
140. Sfetea Elena.
141. Sotir Elena.

142. Sibian Maria.	153. Dr. Venter Dora.
143. Stinghe D. Maria.	154. Dr. Vecerdea Eugenia.
144. Dr. Stinghe Octavia.	155. Vlaicu Virginia.
145. Stinghe Elena.	156. Vlaicu Paraschiva.
146. Stoicovici Valeria.	157. Voina Elena.
147. Dr. Străvoiu Catinca.	158. Voina A. Maria Dârste.
148. Suciu Eugenia.	159. Zănescu Maria.
149. Sutescu Parăschiva.	160. Zavici Paraschiva.
150. Sulică Valeria.	161. Sârbu G. I. Par. Dârste.
151. Ūvegeş Melania.	162. Tampa Al. El. Dârste.
152. Vătăşan Bălaşa.	163. Debu Marioara.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

III.

Ordinea de zi

pentru Adunarea generală convocată pe ziua de 8/21 Nov. 1914.

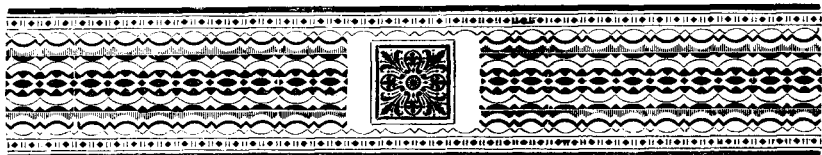
1. Deschiderea adunării și designarea a 2 verificatoare.
2. Apelul nominal.
3. Raportul comitetului pe anul 1913—14.
4. Raportul casei pe anul 1913—14.
5. Raportul despre revizuirea socotelilor pe anul 1913—14.
6. Budgetul Reuniunii pe 1914—15.
7. Budgetul Internatului-Orfelinat pe 1914—15.
8. Propunerile Comitetului.
9. Alegerea unei comisiuni de revizuire a socotelilor pe anul 1914—15.

Brașov, Noemvrie 1914.

Maria Baiulescu,
prezidentă.

Iuon Lengeru,
secretar.

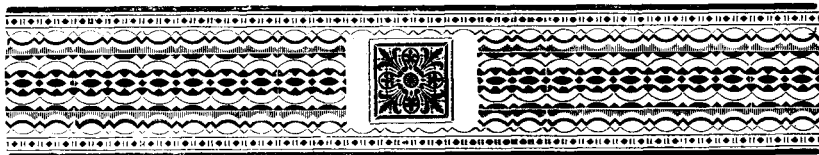

A D A O S,

Anuarul Internatului-Orfelinat cu școală de
menaj și industrie casnică.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Pe anul 1913—14.

al 28-lea an dela întemeiere.

Personalul Internatului-Ortelinat cu școală de menaj și industrie casnică.

Directoară :

D-șoara Marioara Rusu a propus: Menajul, călcatul, studii teoretice în ramurile gospodăriei. Ani de funcțiune 10.

Profesoară de studii externă :

D-na Maria Popescu a propus: Limba și literatura română, maghiară și germană. Chimie culinară, igienă și principii pedagogice. Caligrafie și desemn. Ani de funcțiune 21.

Maestră de croitorie externă :

D-na Ana Percea-Birăescu a propus: croitul și cusutul rochiilor și albiturilor în mod teoretic și practic. Ani de funcțiune 9.

Maestră de țesătorie internă :

D-șoara Leontina Popescu a propus: țesutul în războiu și legumăritul. Ani de funcțiune 8.

Maestră de lucru de mână internă :

D-șoara Maria Popescu a propus: lucrul de mână supraveghiând și școala. Primul an de funcțiune.

Catechet și duhovnic :

Dr. Vasile Saftu protopop a propus: Religionea în mod gratuit. Ani de funcțiune 19.

D-l Nicolae Stoicovici propune cântările vocale. Ani de funcțiune 20.

Medicul Internatului :

Dr. George Baiulescu.

Cronica anului școlar 1913 — 14 în Internatul-Orfelinat.

Anul școlastic 1913—14 s'a început cu 1 Sept. 1913 fiind înscrise 51 eleve, dintre care 8 orfeline, 5 bursiere și o bursieră externă, care s'au beneficiat în mod gratuit.

În decursul anului câte-va eleve au părăsit Internatul, parte din cauze familiare, parte din cauză de boală.

Totuși putem constata, că în total starea sanitară a elevelor au fost mulțămitoare, precum și purtarea lor morală corespunzătoare.

În decursul luni Septembrie s'a săvârșit de către Protopopul Dr. Vasile Saftu o sfeștanie cu chemarea duhului sfânt și prin stropirea cu apă sfințită. Tot de asemenea D-l Dr. Saftu a funcționat ca duhovnic în posturile mari, spovedind și cuminecând elevele Internatului.

Elevetele au cercetat biserica în zilele de Dumineci și Serbători.

La serbătorile Crăciunului Reuniunea femeilor române îmbracă fetițele sărace dela școalele primare cu întregul costum necesar. Hainuțele aceste se lucrează de către elevele Internatului cu scopul ca să se deprindă cu binefacerea.

Seara de Crăciun se serbează și în Internat cu multă solemnitate. Orfelinele și bursierele primesc daruri și pentru toate elevele se împodobește pomul Crăciunului. Elevele cânta colinde, petrecând de față cu președinta și cu corpul didactic al școalei, ca și într'o mare familie românească.

Deasemenea sunt de interes în localitatea noastră și sărbătorile Paștelor în care așanumiții „Juni” români; petrec în felurite excursiuni cu jocuri și cavalcade foarte interesante, cu deosebire pentru elevele streine din școala noastră.

Grădina Internatului, în care se practică și florăritul și legumăritul servește, elevelor ca cel mai plăcut loc de

recreație. În scopul acesta s'a clădit de cătră Reuniune și un pavilion de 17 metri lungime, în care elevele pot studia și petrece și în timp de ploaie.

Elevele poartă uniforma simplă de culoare albastră închisă, compusă din fustă și jachetă, iar ca blusă, *că-mășuța națională-tărănească*. Bluzele și toate uniformele să lucrează de eleve.

Elevele, fac plimbări, însoțite de profesoarele lor, în frumoasele împrejurimi a-le orașului. De obicei iau parte la reprezentațiuni și concerte românești precum și la conferențele Asociațiunii, pentru-ca să poată câștiga cât mai multe cunoștințe folositoare pentru viață.

Elevele au fost conduse în diferitele fabrici din localitate, unde li s'au explicat modul de fabricare precum și mașineria ce se aplică.

Pe lângă alte mici excursiuni din jurul orașului, elevele au avut anul acesta rara ocaziune de a face o excursiune mai mare la frontiera României. Sub conducerea institutoarelor Internatului, elevele au făcut în zilele de 29—31 Maiu o călătorie dela Brașov până la Câmpina.

Prin *Predeal* trecând la *Bușteni* au vizitat interesanta fabrică de hârtie. Pe un drum de toată frumusețea au mers pe jos la *Sinaia* unde au văzut castelul regal, biserica și mănăstirea, cu muzeul său. De-acolo la *Comarnic* unde s'a vizitat atelierul nou înființat de țesătorie și de cusături naționale; școala primară, o fabrică de faianță, o cășarie și frumoasa biserică. Urmând călătoria au vizitat comuna *Breaza*, unde au cercertat școala primară cu secția sa de atelier de cusături pentru fete și un atelier de tâmplărie și strungărie pentru băeți. În fine au vizitat orașul *Câmpina* unde au avut prilejul să vază interesantele sonde de petrol și fabricațiunea petrolului. În tot locul școala noastră a fost primită cu cea mai mare ospitalitate, fiind elevele găzduite, în mod gratuit, atât de persoane particulare cât și din partea primăriei *Câmpina*. Cu multe impresii frumoate ni s'au întors elevele cu institutoarele lor, păstrând cele mai înălțătoare amintiri din această călătorie.

În 24 Iunie s'au ținut esamenele în pavilionul din grădina Internatului sub conducerea d-lui protopop Dr. Vasile Saftu, în fața unui ales public asistent. Studiile teoretice au fost răspunse în mod clar și sigur de către eleve, iar studiile practice prin expoziția obiectelor frumoase țesute brodate și cusute de eleve și prin bufetul gustuos preparat și oferit de eleve publicului asistent.

S'au ținut frumoase cuvântări de încheiere de către protopopul Dr. Vasile Saftu și de către președinta Reuniunii.

Corurile vocale sub conducerea d-lui N. Stoicovici s'au executat de către eleve cu multă precisiune, după care s'a făcut împărțirea numeroaselor *premiu*, folosite în căsnicie, elevelor străduitoare.

Cronica Orfelinatului.

Reuniunea femeilor române a susținut în Internatul-Orfelinat în anul școlastic 1913—14:

8 *orfeline* cu întreținere, instrucțiune, îmbrăcăminte și cu îngrijire părintească.

5 *bursiere* cu instrucțiune și întreținere, precum și cu uniformă gratuită.

1 *elevă externă* cu instrucțiune gratuită.

La încheierea anului școlastic au părăsit Internatul:

1. *Orfelina Alexandrina Cojocariu* din Brașov de rel. gr. or. care a fost primită în Orfelinat cu începerea anului școlastic 1916, urmând școala elementară română și pe urmă școala noastră de menaj și de industrie casnică, fiind în decurs de 8 ani orfelina Reuniunii, a absolvat școala cu nota „foarte bine“ și a fost plasată ca ajutoare de menaj.

Din bursiere au părăsit Internatul cu încheierea anului școlastic 1913—14:

1. *Bursiera Ghiaja Valeria* din Sighișoară, Târnava-mică, de rel. gr. or., beneficiindu-se în decurs de doi ani de întreținerea și instrucțiunea școlii noastre.

2. *Bursiera Habor Maria* din Sân-Mihaiul de Câmpie, com. Cluj, de rel. gr. cat. după un an de întreținere și de instrucțiune gratuită.

3. *Bursiera Stănuleț Paraschiva* din Săsăuși, com. Sibiiu, de rel. gr. or., fiind primită pe un singur an în Internat.

Aceste bursiere s'au întors în familiile lor.

Fiind înscrise puține eleve cu plată pentru anul școlastic 1914—15, Comitetul a hotărît să reducă numărul bursierelor dela 5 la 1 bursieră, conform regulamentului.

Astfel de prezent sunt în Orfelinat pe anul școlastic 1914—15 următoarele eleve:

**Elevele cu plată din „Intern. Reun. fem. rom.”
pe anul școlar 1914—15.**

№	Numele elevei	Comitatul	Comuna	Caracterul părinților
1	Andron Otilia	Târnava mare	Ugra	invățător
2	Herțoga Cornelia	„ ”	Daia săsască	preot
3	Iliescu Victoria (ext.)	Brașov	Brașov	zaraf
4	Nemeș Maria	Făgăraș	Tohanul vechi	administr.
5	Olariu Veron. Pașca	Szilágy	Stâna	preot
6	Pepa Alexandrina	Krassó-Ször.	Armeniș	„
7	Pulpaș Elena (ext.)	născută Jud. Jalomnița (Rom.) loc. Brașov.	Perișor	orf. în Brașov.
8	Sav Victoria	Solnok Dob.	Ciorman	preot
9	Visioli Virginia	Făgăraș	Netod	„

Orfelinele:

10	Bunea Maria	Sibiiu	Mercurea	orf. de păr.
11	Bardoși Olivia	Hunedoara	Orăștie	orf. de tată
12	Lunca Eugenia	Sibiiu	Săliște	„ ”
13	Iliescu Valeria	Brașov	Brașov	„ ”
14	Meșian Lucreția	„	„	„ ”
15	Țig Veturia	Hunedoara	Dobra	orf. de păr.
16	Urez Paraschiva	Brașov	Satulung	„ ”

Bursieră.

17	Băncilă Ana	Brașov	Bran	orf. de tată
----	-------------	--------	------	--------------

Eleve externe gratuite.

18	Pârvu Elena	Brașov	Brașov	comersant
19	Brenci Frosina	„	„	cantor

C u v â n t a r e a

rostită la încheierea examenelor din Internatul-Orfelinat în anul 1913—14 de Presidenta MARIA B. BAIULESCU.

Dragile mele eleve!

Imi țiu de datorință, ca în fieștecare an la încheierea festivă a examenelor noastre, să vă spun câteva cuvinte, care să vă petreacă la căminul părintesc și să vă dau câteva sfaturi, care să vă călăuzească în viitor.

Voi ați venit la noi din jur și din depărtări cu dorul și cu râvna de a vă instrui; iar noi v'am primit ca să vă dăm o creștere românească și cu frica lui Dumnezeu, ca să vă câștigați cunoștințele necesare și neapărate de lipsă fiecărei femei în căsnicia sa.

În decursul anului acesta, adeseori am putut constata progresele în învățământul vostru, însă numai astăzi ne putem da samă de rezultatul întreg al cunoștințelor câștigate. Din răspunsurile voastre frumoase în teoria învățământului, am constatat cât de interesante și înțelepte povețe duceți cu voi; iar prin expoziția lucrurilor de mână, a țesăturilor și a produselor gospodărești ne-ați dovedit cât de dibace și harnice econoame de casă veți deveni.

Voi înși-vă nu știți cât de mare lucru este a fi o bună și harnică econoamă de casă. Dela aceste simple învățături și deprinderi cu care v'ați îndeletnicit în această școală și față de care adeseori poate a-ți simțit greutate și îndărătnicie, zic dela aceste cunoștințe și dela această muncă zilnică sistematică, depinde fericirea unei familii.

Zadarnic ar agonisi capul familiei, neîncetat și neobosit banul pentru hrana zilnică și pentru trebuințele

casei, — dacă femeia nu ar ști să împărtășcă, să chivernisască, să cruțe și să îngrijască de toate obiectele și de toată îmbrăcămintea, — zadarnic ar avea curte și casă, grădină și pământ roditor, dacă ea nu ar ști să folosească această posesiune dacă prin dibăcia și iscusința sa, nu va fi destul de harnică să stoarcă belșugul din acest pământ.

Și iarăși mai zic, că zădarnică ar fi toată averea și tot sporul casei sale, dacă femeia nu ar fi cumpănită în dorințele sale, dacă nu ar fi modestă în purtarea și în îmbrăcămintea sa, dacă nu și-ar iubi familia și casa sa mai mult decât toate distracțiile și plăcerile cari ne răpesc banii și liniștea noastră.

Să știți copiii mei că acasă la voi este bucuria adevărată; acolo în centrul familiei voastre este cuibul fericirii, dacă veți ști să-l clădiți și să-l păstrați neprihănit prin îndatoritoare îngrijire, prin cuvinte bune și dulci, prin puterea ce o veți avea de a vă putea jertfi pentru ai voștrii.

Școala pe care a-ți urmat-o aici este adevărata școală a familiei. Ocupațiunea voastră gospodărească să știți, că este cea mai folositoare și cea mai priincioasă sănătății voastre. Dumnezeu ne-a creat pentru muncă și în neactivitate amorțește și se ofilește corpul nostru, — sportul și gimnastica cea mai bună și totodată necesară este *ocupațiunea casnică* pentru femeie.

Această ocupațiune săvârșită în ordin sistematic condusă cu judecată va fi o plăcere pentru femeie și alternând cu frumoasele îndeletniciri a-le industriei casnice, alcătuește cea mai frumoasă variațiune în ocupațiunea sa zilnică.

Doresc din inimă, ca întoarse acum în casa părintească, să nu le dați uitării și cu priceperea nouelor cunoștințe, să stați de ajutor mamei voastre, cruțând-o și ușurând-o în munca familiară. Ar fi trist ca întorcându-vă acasă, să fiți spre povara părinților voștrii trudiți, așteptând să fiți servite, răsfățate și împodobite de ei. — Rândul vostru este acum să ușurați cheltuețele familiei, lucrând în căsnicie și cosându-vă înși-vă hai-

nuțele voastre pe care veți chindisi ca podoabă frumoasele noastre motive naționale.

Dar nu numai în casa voastră aveți datoria să puneți în practică cunoștințele voastre frumoase, ci trebuie să le folosiți și pentru binele neamului. În timpul vostru liber și de recreațiune dedicativă instrucțiunii țărâncii române. Din tot ce știți voi, instruiți-o și pe dânsa. Învățați-o cum să păstreze mândrele noastre motive naționale, feriți-o să nu-și pocească portul și să nu-și schimbe țesăturile și cusăturile sale cu motive streine. Dați-i sfaturi pentru întreținerea casei și curții sale instruiți-o cum să-și prepare o hrană sănătoasă. Fiți grijnice și apărați copiii lăsați pustii și risipiți pe strade. Cât de mare serviciu a-ți aduce voi cauzei neamului nostru, numai cu puțină inimă și bunăvoință, — voi mai mult decât ori cine a-ți putea săvârși cu fapta, ceea ce noi propagăm numai cu cuvântul.

Dragile mele în direcțiunea aceasta aș dori să și am știri dela voi, adevă; care din voi cele pornite în aceasta misiune departe de centrele voastre:

a) a adunat fiicele țărâncilor noastre îndemnându-le să nu-și părăsească frumosul lor port național?

b) a instruit pe tinerele fiice țărâncii în industria casnică după câte cunoștințe le are însăși?

c) a stăruit să îmbunătățească întreținerea casei, a ogrădei, a grădinei, a hranei preparate prin povețele date țărâncilor noastre ?

d) care și-a dat osteneala să adune copilașii mici fără îngrijire și s'a ocupat cu ei, instruindu-i în rugăciuni, cântece și povești?

e) care din voi va aduna contribuiri pentru marele Orfelinat ?

Ce îndeletniciri frumoase și nobile.

Despre această misiune încredințată vouă, să-mi trimiteți răspuns iubitele mele eleve și atunci voi fi sigură că an de an trimit o pleiadă de gingașe și harnice povățuitoare iubitelui nostru popor.

Atunci vom ști să lucrăm într'un gând, noi bătrânii cu voi cei mai tineri și voi avea liniște că ați apucat

pe căile binelui, iar faptele voastre vor fi spre lauda neamului nostru.

Duceți-vă sănătoase și rămâneți cu inima caldă pentru toate năcazurile poporului nostru, iar când vă voi chema în ajutor — să nu mă dați uitării — cu toatele să săriți în serviciul marei noastre cauze.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

